

Mit svar til hr. Arne Melchior er, at den vedtagelse, som Folketinget vedtog i dag med et stort flertal, sådan set for os at se anviser de løsningsmuligheder, der er. For os at se er løsningen, at FN's resolution 1199 overholdes, og at FN's generalsekretær, Kofi Annan, går ind og gør en fredsbevarende indsats for at følge op på den resolution. Vi mener også, det er vigtigt, at vi undgår, at Rusland aktiveres på serbernes side, og det kan vi godt frygte, hvis ikke man fastholder Rusland som en vigtig partner, sådan som det også står i vedtagelsen. Endelig synes vi, det er vigtigt, at flygtningesituationen løses i nærområdet, og det siger vedtagelsen jo også noget om.

Det er sådan set vores forslag til, hvad der skal ske.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg vil sige til hr. Søren Søndergaard, at jeg har ikke antydning af, hr. Søren Søndergaard sagde, og jeg kunne ikke drømme om at gøre det.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 129:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af hospitalsskibet »Jutlandia II«.

Af Tom Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 16/4 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for udviklingsbistand (Poul Nielson):

Inden jeg direkte skal kommentere det forslag til folketingsbeslutning, der ligger foran os, vil jeg gerne komme med nogle bemærkninger om den humanitære situation på Balkan.

Det, vi nu er vidner til på Balkan, er den største humanitære katastrofe i Europa siden Anden Verdenskrig. Omkring én million flygtninge og internt fordrevne befinder sig i nær-områderne eller ude i Europa. Det er et svimlende stort tal. I såvel tv som aviser har vi set den elendige forfatning, der præger de flygtninge, der kommer over grænsen til Albanien og Makedonien. Flere kan endda komme til, for ingen kender skæbnen for de 600.000-700.000 mennesker, måske flere, som stadig befinder sig i Kosovo. Der er grund til at nære den dybeste bekymring for disse menneskers skæbne.

Der er fra dansk side fra begyndelsen af krisen reageret hurtigt, effektivt og generøst. Fra regeringens side tog vi straks sagen op, da vi kunne se, at omfanget af flygtningeproblemerne nødvendiggjorde et aktstykke, og jeg noterede mig med glæde, at et enigt Finansudvalg allerede 2 dage efter påske ved en hastebehandling godkendte regeringens forslag om at afsætte 180 mio. kr. Vi var dermed oppe på at have ydet 204 mio. kr., og udmøntningen af aktstykket er nu i fuld gang.

Jeg vil også gerne fremhæve, at den danske befolkning har vist et enestående engagement og en offervilje, som vi fra regeringens side hilser med meget stor tilfredshed. De flotte indsamlingsresultater, der er opnået de sidste uger, og som kulminerede under indsamlingen søndag aften, er et stærkt udtryk for befolkningens engagement og solidaritet.

Udfordringen er nu først og fremmest at sikre, at vi støtter det, der er mest behov for her og nu, og at vi sikrer, at bistandspengene når flest mulige og imødekommer deres væsentligste behov.

Vurderingen af de mest påtrængende behov foretages af de internationale og nationale nødhjælpsorganisationer. Det er dem, der arbejder med at bringe hjælp frem, og dem, der dagligt færdes blandt flygtningene. Ingen kan vurdere behovene bedre end disse organisationer, og ingen af disse organisationer har indtil nu fremsat anmodning om et hospitalsskib eller et felt-hospital. Tværtimod har de understreget, at de

mest påtrængende behov er fødevarer, telte, tæpper og på det sundhedsmæssige område medicin, vaccine og hygiejneartikler.

Dette er, hvad både verdenssundhedsorganisationen WHO og Dansk Røde Kors har fremhævet – også på skrift – på de anmodninger, vi er fremkommet med i forbindelse med diskussionen om indsatser på de her områder.

Disse behov har vi været med til at imødekomme fra regeringens side gennem den støtte, der umiddelbart blev ydet, og gennem de danske humanitære organisationer bidrog vi til indkøb af såvel medicin som hygiejneartikler, ligesom vi støttede organisationernes arbejde med at behandle de flygtninge, der har fået psykiske men af konflikten.

Vi har ydermere i fordelingen af de 40 mio. kr., der er ydet til FN-organisationerne, lagt vægt på at støtte de organisationer, der er med til at forbedre sundhedstilstanden for flygtningene, dvs. UNICEF, WHO og familiebefolkningsorganisationen UNFPA. Herudover har vi gennem et bidrag til den internationale familiefplanorganisation også støttet denne organisations bestræbelser på især at bistå voldsramte kvinder.

Det er rigtigt, at UNHCR's assisterende højkommissær, Søren Jessen-Petersen, på TV 2 den 12. april i forbindelse med et indslag om Kosovokonflikten gav udtryk for, at der var behov for et felthospital. Da regeringen ikke havde modtaget sådan en anmodning, tog vi straks kontakt til UNHCR og bad med henvisning til denne udtalelse om UNHCR's vurdering af de sundheds- og hospitalsmæssige behov. På trods af flere opfordringer må vi konstatere, at vi ikke har modtaget en sådan vurdering, endstige en anmodning fra UNHCR om et felthospital eller et hospitalsskib.

UNHCR har i stedet henvist os til WHO; herfra har vi fået oplyst, at behovene primært retter sig mod støtte til WHO-personalet, der har erfaring fra arbejdet i konfliktsituationer, overvågning og kortlægning af sygdomsforekomsten blandt flygtninge, vaccinationsprogrammer, medicin og udstyr og styrkelse af behandlingsmulighederne inden for det mentale sundhedsområde. WHO har altså heller ikke prioriteret et hospital.

Da Røde Kors er omtalt i beslutningsforslaget, har vi endvidere fundet det naturligt at indhente denne organisations vurdering af behovet for et hospitalsskib. Røde Kors har i den forbindelse bemærket, at en placering af et ho-

spital må være et resultat af en analyse af behov, indsatsmuligheder og omkostninger. Røde Kors konkluderer i sin vurdering, at Dansk Røde Kors ikke hidtil fra Det Internationale Røde Kors har modtaget nogen anmodning om hverken et hospital eller et hospitalsskib.

Fra regeringens side lægger vi megen vægt på, at den danske bistandsindsats rettes mod flygtningenes mest påtrængende behov og dermed gør størst mulig gavn. Vi må derfor fra regeringens side afvise beslutningsforslaget, men skulle situationen ændre sig, således at de internationale nødhjælpsorganisationer ændrer deres prioriteringer og rent faktisk fremkommer med anmodninger om et hospital og lignende, vil regeringen nøje overveje sådanne anmodninger.

Det er derfor på ingen måde en afvisning eller underkendelse af forslagsstillernes intention med forslaget, men først og fremmest en understregning af nødvendigheden af, at det, vi gør, rent faktisk er i overensstemmelse med de reelle prioriteringer hos de internationale nødhjælpsorganisationer.

Anna-Marie Hansen (S):

Viljen til at hjælpe de mange flygtninge er stor i den danske befolkning, og beslutningsforslaget her viser også forslagsstillernes vilje til at hjælpe. At der blandt de mange tusinde flygtninge er et påtrængende behov for hjælp også på det sundhedsmæssige område er synligt for enhver. Vi skal dække selv de mest elementære behov for mad, vand, tøj og tag over hovedet. Flygtningene nåede kun at få ganske få ejendele med, da de blev drevet af sted, og den smule, de måske havde med, er ikke sjældent blevet frataget dem under flugten.

Sorgen over at være blevet fordrevet fra hus og hjem, ofte under ufattelige lidelser, udmattelsen under selve flugten, de manglende muligheder for at få dækket selv de mest basale behov og den udprægede mangeltilstand har alt sammen medført eller vil hurtigt resultere i en række sundhedsmæssige problemer.

Vi taler her om sult og savn, væske- og søvnmangel og om de elendige humanitære og sanitære vilkår under flugten. Det gør, at de svageste bukker under, mens de mange andre rammes af forskellige sygdomme. Hertil kommer selvfølgelig de psykiske stressreaktioner forårsaget af angsten for og sorgen over at miste nære familiemedlemmer under uhyggelige vilkår eller af at se andres lignende lidelser. Det

må hensætte ethvert menneske i skræk og chok, når man er offer for eller bare vidne til et sådant ufatteligt barbari.

Brandsår og uhyggelige men fra vold og voldtægt efterlader disse mennesker i en uhyggelig forfatning med sår på både sjæl og legeme. Derfor er behovet for den sundhedsmæssige nødhjælp omfattende og mangesidig. Vi skal behandle skader efter vold og slag, men også behandle psykiske choktilstande, og ikke mindre væsentligt skal vi sørge for at begrænse skadernes omfang og forebygge følgesygdomme.

Ifølge WHO's vurderinger i rapporten om sundhed for alle i år 2000 er krig og frygten for krig den største sundhedstrussel mod mennesker. Det ser vi alt for tydeligt i den aktuelle konflikt, ja, det kan forekomme sørgeligt ironisk at tale om sundhed i år 2000, når vi samtidig ser, hvad der sker også på vore europæiske breddegrader her ved tærskelen til et nyt årtusinde.

Derfor er det vigtigt, at vi yder en hurtig og omfattende hjælp, men også at vi yder den rigtige hjælp. Hurtig hjælp er dobbelt hjælp, men for hurtig hjælp kan blive ineffektiv, hvis vi glemmer at se på de faktiske behov, og her er det ikke nok med den gode vilje. Her må vi lytte til eksperterne i denne sag: de internationale og humanitære hjælpeorganisationer, der har erfaringen, som befinder sig i området, og som ved, hvad der allermost er brug for.

Efter at der er fremsat forslag om at ombygge en færge til et hospitalsskib, har regeringen rettet henvendelse til de relevante organisationer for at forhøre sig om behovet for et sådant. UNHCR henviste til WHO, som vi har hørt, og WHO svarede, at man ville prioritere en række andre indsatser på sundhedsområdet. Det drejer sig især om medicin, vaccine, hygiejneartikler til flygtningene samt om at tilvejebringe sanitære vilkår, der kan gøre flygtningelejrene sundhedsmæssigt forsvarlige.

På regeringens henvendelse til Dansk Røde Kors har organisationen svaret, at etablering og placering af et hospital må bero på en analyse af behovene. Det er Socialdemokratiet ganske enig i. Vi er altså hverken fra UNHCR, fra WHO eller fra Røde Kors' side blevet anmodet om eller endsige opmuntret til at etablere hverken et felthospital eller et hospitalsskib. Derimod bidrager vi til den sundhedsmæssige indsats på en række andre områder præcis som anbefalet af UNHCR, WHO og Røde Kors.

Socialdemokratiet afviser således forslaget, idet vi som sagt mener, at vi bør rette os efter de internationale hjælpeorganisationers anbefalinger. På denne måde tror jeg, at vi kan hjælpe flest og hjælpe bedst. Såfremt der måtte komme en sådan anmodning, eventuelt om et felthospital, stiller sagen sig derfor ganske anderledes. Så bør vi selvfølgelig nøje og positivt overveje det; men her og nu handler det om at yde den rigtige hjælp på det rigtige tidspunkt. Derfor afviser vi B 129.

Svend Aage Jensby (V):

I Venstre kan vi godt følge den – om jeg så må sige – velvillige tanke, der ligger bag Fremskridtspartiets beslutningsforslag.

Det er svært i den situation, som vi har siddet i i min folketingsgruppe, at vurdere mulighederne for at gennemføre forslaget, og om der er behov for det. Nu har jeg så hørt ministeren for udviklingsbistand redegøre for situationen, og den må vi jo bygge vores holdning på indtil videre.

Jeg har også forstået, at der ligger en åbning i ministerens tale: hvis der kommer en anmodning om et hospitalsskib eller en noget lignende støtte, som det forslag omhandler, så vil regeringen se med nye øjne på forslaget, og her vil jeg på mit partis vegne også lægge mig. Vi har altså set positivt på de tanker, der ligger bag forslaget, men vi skal være sikre på, inden vi etablerer et sådant hospitalsskib, at det virkelig er det, man har behov for.

Så vil jeg blot sige en enkelt ting til hr. Tom Behnke: Der nævnes i forslaget bl.a. forsvarets mobile hospitalsskib. Jeg er bange for og frygter, at den kan vi få behov for til noget helt andet i løbet af kort tid, så den del af forslaget vil vi heller ikke kunne støtte. Vi har et felthospital ved den Danske Internationale Brigade, og det kan vi hellere ikke disponere over nu.

Men vi vil i den kommende tid se på, hvad der måtte blive fremsat af anmodninger om et eventuelt skib.

Kaj Ikast (KF):

Fremskridtspartiets forslag om at pålægge regeringen hurtigst muligt at etablere et hospitalsskib med henblik på indsats i Adriaterhavet for krigsofrene fra Kosovo er sympatisk. Det understreger de nye, mere aktive og konstruktive linjer, Fremskridtspartiet har valgt i forbindelse med konflikten i Kosovo.

Hvis et sådant forslag fremsættes af regeringen efter henvendelse fra de internationale nødhjælpsorganisationer, vil vi se meget positivt på forslaget. Vi vil her med det samme sige, at situationen, som den er på nuværende tidspunkt, ikke er som dengang, man sendte »Jutlandia I« af sted til Korea. Det er en helt anden situation.

Men kommer dette andragende til Danmark enten fra UNHCR, fra WHO eller fra Røde Kors, så er vi indstillet på igen at være med til at sende et nyt Koreaskib af sted, idet de resultater, der blev opnået dengang, virkelig var noget, der har gjort Danmark ære.

Derfor: Kommer forslaget, vil vi give principiel opbakning til forslaget, så regeringen kan komme. Hvis der kommer en opfordring udefra, så er vi med.

Villy Søvnal (SF):

Det er jo klart, at vi alle bliver dybt rystede af de billeder af den dybt ulyksalige situation i området, som vi fodres med dagligt, og jeg vil også godt sige, at jeg synes, at det på den måde er et sympatisk forslag fra Fremskridtspartiet: Et eller andet må vi gøre, ikke? Et eller andet må vi gøre for at sikre, at de mennesker kan få det bedre.

Det, jeg synes er afgørende, når man vurderer forslaget, er at sikre, at bistandspengene når så langt rundt, som overhovedet muligt. Det må være den afgørende ledetråd for, hvor vi skal hjælpe, og her synes jeg, at der er meget brug for at lytte til de mennesker, der er i området, som har den daglige fornemmelse af, hvordan vi bedst hjælper dem, der er fysisk udmattede, dem, der har været udsat for helt meningsløs fysisk eller psykisk skade eller udsat for den epidemifare, der lurder i øjeblikket på grund af de mangelfulde sanitære forhold i de områder, hvor fantastisk mange mennesker er stuvet sammen.

Så det, der vil være afgørende for os, er, at der kommer en henvendelse fra hjælpeorganisationerne i området, der siger: Hvad er det for præcise behov, der afhjælper bedst i den nuværende situation?

Så formoder jeg til gengæld, at hvis der kommer en sådan henvendelse – jeg synes, at udviklingsministeren udtrykte sig meget diplomatisk ved at sige: Vi vil nøje overveje det – fra WHO, altså Verdenssundhedsorganisationen, fra UNHCR, FN's flygtningeorganisation, fra Internationalt Røde Kors om, at vi bidrager lige

præcis med det, fordi det er det, der på det tidspunkt passer bedst, så kan jeg slet ikke forestille mig, at Danmark siger nej. Så jeg antager, at det er udtryk for meget en trænet diplomat, der har anvendt en meget diplomatisk formulering, og jeg tager det som en selvfølge, at kommer der en sådan henvendelse, så støtter vi op. Det gør vi også fra SF' side.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Dansk Folkeparti støtter det her forslag. Vi synes, det er et rigtigt forslag, og derfor støtter vi det naturligvis. Vi har klart markeret i den debat, der har været omkring situationen i nærområderne til Serbien, at vi støtter alle de forslag, der kommer om at hjælpe i nærområdet og dermed også det her forslag.

Må jeg sige i forhold til det, hr. Villy Søvnal sagde for et øjeblik siden, at der faktisk var én ting, jeg var fuldstændig enig i. Han sagde nemlig: Pengene må nå så langt rundt som muligt, det skal være vores ledetråd. Hvordan det står i forhold til at bruge 158 mio. kr. som udgangspunkt for at tage 1.500 mennesker her til Danmark, som jo var udgangspunktet for det forslag, vi behandlede i fredags, når man kan hjælpe 40 gange så mange mennesker til de basale fornødenheder nede i nærområdet med det som udgangspunkt, synes jeg er uforståeligt.

Så har det været sagt: Jamen det er, fordi det er en både og-diskussion. Vi skal både hjælpe dernede, og vi skal også hjælpe her, og de mennesker, som vi så skal tage her til landet, skal vi tage her til landet, fordi de har et særligt behov for bl.a. lægehjælp.

Jamen, hvis det er udgangspunktet, at vi skal gøre klar til at modtage mennesker her i landet, fordi det er mennesker med et særligt behov for lægehjælp, så må det jo i første omgang dreje sig om at få den lægehjælp ned i området. Den eneste ulempe, der så er ved forslaget, som vi behandler nu, om et hospitalsskib, er jo, at det kan tage lang tid fra man træffer beslutningen, til hospitalsskibet rent faktisk er klar til at gå i aktion nede i området.

Derfor har vi så også foreslået, at man med det samme arbejder på at få det felthospitalsudstyr, som jo er klar i containere, sendt ned til området. Det er jo en hospitalsmulighed, som kan stå klar med få dages varsel. De containere er klar til at blive sendt af sted. Dem kunne vi få af sted allerede i løbet af få dage, og Læger uden Grænser har markeret, at de er villige til

at bemandle de her felthospitaler med det resultat, at vi kunne hjælpe syge mennesker, folk med lægehjælp behov i området, meget, meget hurtigt. Derfor er det et forslag, som vi selvfølgelig vil stille som et supplement til det forslag, vi her behandler; ikke i stedet for, men som et supplement.

Vi kan godt forstå, at der i befolkningen og måske sågar også hos nogle ordførere kan være lidt forvirring om, hvad der egentlig er behov for. Altså den ene dag får vi at vide, at der er meget store behov, og nu må hjælpen snart nå frem osv. Den næste dag hører vi regeringen sige, at man ikke har fået en melding dernede fra om, at der lige præcis er behov for dette eller hint, og derfor skal vi ikke arbejde med et eller andet bestemt. Når vi ser et tv-show som det, vi så i søndags, kan vi se, at der er behov for basale nødvendigheder; når vi hører indenrigsministeren i fredags, får vi at vide, at et israelsk lægehold er blevet sendt hjem, og derfor skal vi ikke stille med lægehjælp til området. Derfor kan jeg godt forstå, der hersker meget stor forvirring både i befolkningen og også eventuelt hos nogle af ordførerne om, hvad behovet egentlig er.

Men uanset hvad kan alle og enhver jo selvfølgelig forestille sig, at når 800.000 mennesker er på flugt fra deres daglige hjem, jamen så er der stort set behov for alt. Selvfølgelig er der det, og derfor skal vi hjælpe i det omfang, vi overhovedet kan. Fremskridtspartiets forslag er én måde at hjælpe på. Det støtter Dansk Folkeparti, og så har vi, som jeg så her har været inde på, nogle andre ideer, nogle andre forslag, som vi gerne vil lægge til debatten.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg vil bare sikre mig så grundigt, det er muligt, at jeg ikke bliver taget til indtægt for Dansk Folkepartis lidt besynderlige standpunkt, nemlig at i den situation, hvor vi står med den største humanitære katastrofe overhovedet siden Anden Verdenskrig, at selv i den situation – selv i den situation – siger Dansk Folkeparti med højt løftet hvidt flag, at der skal vi ikke hjælpe folk herhjemme. Vi skal ikke hjælpe folk i Danmark. Det er Dansk Folkepartis budskab i den her situation.

Det kan man mene om, hvad man vil, men det betyder jo, at der vel efterhånden kun er to politiske tendenser, der går ind for etnisk helt

rene samfund. Det er Dansk Folkeparti og Milosevic.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg ved godt, at hr. Villy Søvnald i al sin uopfindsomhed går ind for genbrug, men jeg havde dog ikke troet, at netop den form for genbrug skulle blive brugt her fra Folketingets talerstol, som fru Pernille Frahm nu har rejst Danmark rundt med i sin iver efter at blive valgt til Europa-Parlamentet. Men nok om det, den diskussion må hr. Villy Søvnald føre med sig selv.

At det, det handler om her, er den største humanitære katastrofe siden Anden Verdenskrig, er vi enige i Dansk Folkeparti. Det er også derfor, at vi var enige i det synspunkt, hr. Villy Søvnald i sit ordførerindlæg kom med, om, at det drejer sig om at hjælpe så meget som overhovedet muligt, og at det må være dér, hvor pengene når længst muligt rundt, som hr. Villy Søvnald sagde, der bør være ledetråden for vort arbejde.

Og når det kan konstateres ud fra regeringens egne beregninger, at for hver gang vi hjælper én person her i Danmark med de hjælpere, der skal have overenskomstmæssig løn osv. osv., kan vi hjælpe 40 personer i nærområdet til de basale fornødenheder, som folk i området mangler i dag, jamen så drejer det sig selvfølgelig for Dansk Folkeparti om at hjælpe de 40 mennesker i nærområdet i stedet for at hjælpe den ene her i Danmark. Man skulle synes, at det var mere værd i forhold til at komme mennesker i nød i møde end det, hr. Villy Søvnald tilbyder.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Nu, hvor flygtningedebatten er blevet inddraget i forslaget om et hospitalsskib, skal jeg da lige sige til Dansk Folkeparti, at vi da har forstået, at de gerne vil hjælpe folk til at bo 20 mennesker i et telt, men vi vil sandelig ikke hjælpe dem til at komme og bo under forhold, der bare ligner dem, hr. Thulesen Dahl og jeg har den glæde at kunne bo under. Det må være udslag af et meget lille hjertelag – hvad hedder sådan noget? – som ligger bag den dér forkrøblede tankegang.

Så til selve forslaget om et »Jutlandia II«. I CD anerkender vi, at der ligger pæne tanker bag forslaget. Det er et sympatisk forslag, men næppe aktuelt. Dette fremgik meget udførligt af ministerens svartale. Også andre ordførere har

været inde på, at forslaget ikke trænger sig på lige i øjeblikket.

Men som andre partier er vi da beredt til – og som regeringen – hvis det bliver aktuelt da at kunne yde også den støtte. Og jeg vil godt tilføje, at dersom regeringen finder det naturligt at forberede en sådan situation og mangler bevillinger dertil, kan vi fra CD's side tilsige – og jeg går ud fra, at det gælder et flertal af de partier, der har været oppe – at så vil sådanne bevillinger nemt kunne gives. For kommer budet efter et hospitalsskib, så vil det jo sikkert haste på det pågældende tidspunkt, og så vil det da være vældig forstandigt at have både skib og materiel og mandskab klar. Så beder jeg beder regeringen overveje, om det vil være hensigtsmæssigt, så skal det ikke skorte på midler dertil.

I øvrigt er der vel det triste i og for sig at sige, at der jo nok mere er brug for et krigsskib end for et hospitalsskib. Og når den situation skulle opstå, vil jeg håbe, som jo udenrigsministeren antydede under det forrige punkt på dagsordenen, at den danske flåde så ikke er nedlagt forinden.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, selv om det jo ikke er helt isoleret det, forslaget drejer sig om, så kommenterer hr. Arne Melchior jo alligevel spørgsmålet omkring, hvordan man hjælper mennesker i nød bedst. Og hr. Arne Melchior mener, at det bl.a. drejer sig om, at folk, som er i nød, skal kunne komme til Danmark og leve, som vi gør i Danmark.

Jamen har hr. Arne Melchior slet ikke forstået, at som de giver udtryk for bl.a. i medierne, ønsker de her mennesker slet ikke at komme til Danmark.

De mennesker ønsker at komme tilbage til Kosovo. Og de her mennesker skal selvfølgelig hjælpes i nærområdet, og hvis der er 800.000 mennesker i nød, hvoraf mange af dem mangler de basale livsnødvendigheder, så må det da først og fremmest dreje sig om fra dansk side at hjælpe hovedparten af de her mennesker, helst dem alle sammen, til at få de basale livsnødvendigheder, før vi begynder at bruge de meget store ressourcer, der ligger i at hjælpe mennesker til at få en tilværelse som hr. Arne Melchiors i Danmark.

Det er da en humanitær indsats, der batter, fremfor at sige, at de 1.500 mennesker, man lige har set sig gal på, skal komme til Danmark, at

det er det, der er udtryk for, om man vil hjælpe eller ikke hjælpe. Og jeg kan forstå, at det smelter hr. Arne Melchior at måtte forstå, at Dansk Folkeparti faktisk ønsker at hjælpe i den her situation, men ikke desto mindre holder vi altså fast i den holdning.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Hr. Thulesen Dahl kan jo ikke bebrejde mig, at jeg også omtaler flygtningespørgsmålet, da det var ham, der inddrog det i denne debat og ikke mig. Jeg svarede på hr. Thulesen Dahls inddragning, som jeg i og for sig slet ikke anser for særlig saglig. Men hans påstand skulle bare ikke stå uimodsagt, og han kan vel ikke tillade sig herfra at rejse et spørgsmål og så afskære andre fra at tage stilling til det samme spørgsmål.

I øvrigt skal jeg sige til hr. Thulesen Dahl, at for CD og for den store majoritet i Folketinget og i den danske befolkning drejer det her sig ikke om at hjælpe enten dér eller dér, men det drejer sig om et både og, at hjælpe både dér og her. Og hvis hr. Thulesen Dahl ellers kender forslaget om at tage folk fra Kosovo herop, hvis han ellers har læst det, så ved han, at det ikke mindst drejer sig om syge og på lignende måde dårligt stillede mennesker. Så er det altså noget nemmere at hjælpe dem her end i en kahyt på et hospitalsskib.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Arne Melchior ved jo godt, jeg har læst forslaget, for det er jo ikke første gang, vi diskuterer det. Og lad mig bare sige, at hvis det drejer sig om at hjælpe mennesker, som har behov for lægehjælp, og at det er derfor, man laver forslaget om, at 1.500 mennesker lige skal til Danmark, så forstår jeg simpelt hen ikke regeringens afvisning af det her forslag, eller afvisningen af, hvad vi kom med i fredags, at sende felthospitalerne, som ligger i containere klar til at blive sendt af sted, til området, for hvis behovet er der, må det jo dreje sig om, at vi hurtigst muligt får hjulpet og ikke sidder tilbage-lænet med hænderne over kors og venter på en eller anden anmodning.

Altså hvis man har vurderet, at behovet er der, jamen så må vi da også se at komme i gang og komme ned i området, og så kan vi jo hjælpe langt flere mennesker end dem, vi kan hjælpe

her i Danmark, med at få bl.a. den lægehjælp, som hr. Arne Melchior også omtaler.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

At hr. Thulesen Dahl ikke forstår CD's og mange andres afvisning af det foreliggende forslag i den nuværende situation siger jo bare noget om hans mangel på fatteevne, så det kan jeg da kun udtale min kondolence til.

Det tager altså adskillige måneder, hvis det kan gøres på måneder og ikke på halve år, at omdanne en Storebæltsfærge til et hospitalsskib. Desuden er forholdene selv i bedste fald på et sådant langt usammenligneligt ringere, end de ville være på et dansk hospital og mange andre steder i Danmark, hvor vi kan anbringe disse mennesker.

Men jeg er godt klar over, at det går over hr. Thulesen Dahls forstand, så jeg skal slutte rækken af korte bemærkninger for mit vedkommende her.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Melchior har en helt fantastisk evne til at bringe debatten ned på et absolut lavplan, når man ikke er enig med hr. Arne Melchior. Det er ikke noget nyt, og det tror jeg vi efterhånden herinde i Folketinget har vænnet os til. Det er sådan en særlig evne, hr. Arne Melchior har, så ja, det overstiger min fatteevne at forstå hr. Arne Melchior på det punkt.

Men jeg vil sige til forslaget eller henvisningen om, at det tager lang tid at forberede en færge til at blive et hospitalsskib: Ja, det gør det, men det forslag, vi behandlede i fredags om at tage 1.500 mennesker til Danmark, var jo heller ikke et forslag om at tage de 1.500 mennesker til Danmark her og nu, det var et forslag om at lave forberedelsesarbejdet til, at de mennesker kunne komme til Danmark.

Jeg tror, at hr. Arne Melchior husker, at det var argumentationen i det lovforslag, som hr. Arne Melchior sandsynligvis også har læst. Man kunne jo fristes til at tro det modsatte. Og på samme måde skal man selvfølgelig her lave forberedelsen, så man er klar, hvis der også om et par måneder er brug for en sådan aktiv lægehjælp på stedet. Og det er derfor, vi støtter forslaget.

Jørgen Estrup (RV):

Ja, jeg beklager, hvis jeg afbryder en debat. Jeg tillader mig at vende tilbage til emnet og sige, at behovet for nødhjælp i de nærliggende områder til Kosovo er aldeles åbenbart. Behovet er voldsomt, behovet er især hastende, men der er også et voldsomt behov for prioritering, og derfor kan det jo ikke være anderledes, end at man fra den danske regerings side må lytte til de organisationer, der er på stedet, og spørge dem: Hvad er det, I har brug for?

Jeg er meget glad for, at vi fra dansk side har været hurtige til at hjælpe, og vi skal fortsat yde den nødvendige bistand både i nærområdet og i Danmark, men vi må selvfølgelig lytte til de organisationer, der har den umiddelbare føling med, hvad der er brug for.

Men så vil jeg godt føje til – det er jo ikke hver dag, jeg har lejlighed til at rose et forslag fra Fremskridtspartiet – at jeg anerkender den tankegang, der ligger bag forslaget, og ligesom andre her i salen gerne vil kvittere for en aktiv medvirken i forsøget på at gøre det bedst mulige. Det synes jeg vi alle sammen skal sætte pris på.

Og jeg kan måske også føje den kommentar til, at nødhjælpen – både den, der er givet, og den, der måtte være forslag om – jo viser, at dette er en indsats, der ikke bare skal ses i lyset af militære termer, men i høj grad drejer sig om både en militær og en civil indsats. Og det er nødvendigt også i relation til dem, der måtte drage indenrigspolitiske konklusioner af vores diskussion om den militære indsats, at sige: Dette er ikke et enten-eller, dette er et både-og, som vi også har oplevet det i Bosnien. Hvis man ikke sørger for, at den civile indsats er på plads, har man ikke forstået, hvad der er behov for.

Men i relation til beslutningsforslaget afventer vi altså, hvad der måtte komme af henvendelser fra de internationale organisationer. Det må være det, der styrer vores indsats.

Søren Søndergaard (EL):

Som udtryk for et ønske fra Fremskridtspartiets side om at hjælpe folk i nød anerkender vi fuldt ud det her forslag og de intentioner, som ligger bag det.

Samtidig synes vi, det er åbenlyst, at selv hvis et sådant hospitalsskib skulle kunne sendes af sted, ville det ikke kunne være et alternativ til anden nødhjælp, for der er masser af behov for nødhjælp på stedet.

Og det kan heller ikke være et alternativ til at transportere folk til Danmark eller til at give folk adgang til at komme til Danmark. Det gælder f.eks. mange af dem, som er blevet behandlet på hospitalsskibet, for efter selve behandlingen på et hospitalsskib kommer der jo ofte en periode, hvor folk skal regenerere sig, og der kommer desværre også perioder med langvarig genoptræning, og det er klart, at det vil være dyrt, hvis det skal foregå på et hospitalsskib, og det vil være aldeles uhensigtsmæssigt, hvis folk, der skal have skiftet forbindinger og andre ting, skal sendes tilbage til den humanitære og sanitære situation, der i øjeblikket er i området.

Derfor vil det selvfølgelig i den situation, hvor man vil have sådan et hospitalsskib, være naturligt, at mange af dem, der har været dér, så bagefter, hvis de ønsker det, bliver transporteret til Danmark, i hvert fald i en periode, til de forhåbentlig kan vende hjem til Kosova.

Så hvis man ser tingene i den sammenhæng, synes jeg, de passer fortrinligt sammen.

Hvad angår selve forslaget, vil jeg sige, at når det gælder spørgsmålet om nødhjælp, har Enhedslisten i modsætning til amerikanerne fuld tillid til udviklingsministeren og til hans evne til sammen med de humanitære organisationer på stedet at finde frem til, hvad der er mest brug for, og derfor vil også vi afvente et udspil fra udviklingsministeren på det her område.

Jann Sjørnsen (KRF):

Også Kristeligt Folkeparti finder, at Fremskridtspartiet her bidrager konstruktivt med et forslag til, hvordan man kan hjælpe på Balkan. Og det kan bestemt være en mulighed, at der på et tidspunkt skal afsendes et hospitalsskib, men ligesom andre ordførere har været inde på her, finder vi også i Kristeligt Folkeparti, at det i givet fald må ske på baggrund af en henvendelse fra en af de internationale hjælpeorganisationer, eller hvis udviklingsministeren under de forhandlinger, der pågår om nødhjælp til området dernede, finder, at en sådan facilitet skal stilles til rådighed fra dansk side.

Det er egentlig, hvad jeg har at sige til Fremskridtspartiets forslag her, som jeg altså synes er et udmærket bidrag til den fortløbende debat om, hvordan vi fra dansk side kan hjælpe. Men hvis det forslag skal blive aktuelt, skal det altså efter Kristeligt Folkepartis mening ske i forlængelse af en henvendelse fra en af de internationale organisationer, eller efter at udviklingsmi-

nisteren måtte vurdere, at der kan være behov for noget sådant.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (FP):

Tak for den meget brede positive modtagelse af forslaget og de mange positive ord, der er sagt! Også tak for de roser, der er givet!

Jeg vil vende tilbage til ordførerne, men indledningsvis vil jeg understrege, at for Fremskridtspartiet er det ikke interessant, om det lige præcis er det her forslag, der bliver vedtaget. Det, der er interessant, er, at man er opmærksom på ideen, og ideen er altså nu født.

De faktuelle forhold er, at der i en hangar på en flyvestation i Jylland står et fikst og færdigt hospital med operationsstuer, røntgenapparat, laboratorier og sterilisationsudstyr m.v. i form af 22 hospitalscontainere. De er oprindelig opbygget i forbindelse med Golfkrigen i 1991, men kom heldigvis aldrig af sted, for der blev ikke behov for dem.

Jeg har også forstået, at der skulle forefindes et tilsvarende containerhospital – hvis man kan kalde det det – her i Københavnsområdet.

Så udstyret er til stede, og det er muligt at bruge det.

Vi har via shippingfolk og fagfolk på det her område, som har forstand på, hvordan man indretter skibe, og som hurtigt kan indrette dem, fået meddelt, at man på Fredericia Skibsværft A/S er enig i, at der kan laves en ret hurtig ombygning og udrustning af et sådant skib, og at man antager, at det vil tage 2-3 uger, fra beslutningen er truffet.

Så vi taler altså ikke om måneder, og vi taler slet ikke om 5 måneder; vi taler om 2-3 uger, fra beslutningen bliver truffet, til skibet er klart til at sejle. På de 2-3 uger vil man være i stand til at tage et skib ud af oplæg, som det hedder, og reaktivere skibet og indbygge et containerhospital i det og indbygge yderligere underbringelse og dermed sengeafsnit til både patienter og læger og sygeplejersker i form af en række til formålet indkøbte beboelsescontainere og i øvrigt de faciliteter, der i forvejen er på skibet. Det er jo et tidligere passagerskib, vi taler om.

Der er heller ingen problemer i at opbygge en helikopterlandingsplads, hvis det skal være nødvendigt, og så i øvrigt udruste skibet til op-

gaven. Det vil man altså kunne ordne på 2-3 uger, forlyder det fra fagfolk, der har været inde i sagen her.

De anbefaler også, at man i stedet for at købe skibet så i første omgang chartrer det, og det vil selvfølgelig være hensigtsmæssigt, men det er jo den økonomiske side af sagen, som jeg er fuldt ud overbevist om at regeringen nemt kan finde ud af at håndtere.

Hospitalsskibet vil være en fuldstændig selvstændig enhed, der kan ligge enten i Durres havn eller til anker, hvor man måtte finde det nødvendigt. Sagen er jo, at den bugt i den nordvestlige del af Albanien er lige præcis dér, hvor der er de største koncentrationer af flygtninge, og dermed også dér, hvor der vil være størst behov for skibet.

Der er ingen tvivl om, at skibet i første omgang vil være et hospitalsskib, der skal bruges til de mange flygtninge, som i øjeblikket har brug for hospitalshjælp, men hvis det skulle ske, at der vil være soldater, der får behov for lignende hjælp – det håber jeg ikke der gør, men skulle det ske, vil skibet selvfølgelig også kunne tage sig af dét.

Med det her forslag har vi fremsat et helt nærliggende og billigt og humanitært meget godt projekt, som vil kunne bruges, og det vil være et projekt, som samtidig virkelig kan profilere Danmark, danske læger, sygeplejersker og søfolk. Og alt andet lige er det vores opfattelse, at hvis man kalder skibet »Jutlandia II«, vil alle kunne forstå sammenhængen, og så vil alle vide, hvad formålet med skibet er, og hvilken funktion det skal tjene.

Der er heller ingen tvivl om, at disse 22 containere, som står klar til afskibning, selvfølgelig ikke vil fylde hele vogndækket på færgen. Der vil samtidig være plads til andre ting, og vi ved jo, at der i øjeblikket er ganske mange danskere, som er gået i gang med at lave forskellige frivillige indsamlinger af forskelligt udstyr, herunder ikke mindst beklædning, og det kan jo være noget svært at få det ned til området, men hvis vi etablerer skibet her, vil der være plads om bord på skibet til, at også disse frivilligt indsamlede effekter vil kunne komme med og så derfra vil kunne distribueres ud i området.

Så rent teknisk er der ingen problemer i at gøre det her. Vi har et skib, der er klart til formålet, og som kan klargøres som hospitalsskib i løbet af 2-3 uger. Og der er ingen tvivl om, at de folk, som vi har talt med, og som har meget

mere forstand på den slags, end vi har som politikere, siger, at det nemt kan lade sig gøre.

Ministeren for udviklingsbistand sagde, at der ikke er nogen af de internationale organisationer, der har anmodet om at få et sådant hospitalsskib, og det var også det, mange ordførere var inde på: Ideen er god, men lad os nu vente, indtil enten UNHCR eller WHO eller Røde Kors anmoder om at få dette skib. Men min kommentar til ministeren og de øvrige ordførere er: Lad os nu tilbyde det, lad os nu meddele disse organisationer, at der er et stående tilbud fra dansk side om, at når det bliver nødvendigt med et sådant skib, eller hvis det bliver nødvendigt med et sådant skib, er vi klar til at tilbyde det.

Ministeren sagde også, at det, det gælder om i øjeblikket, er at afhjælpe de mest påtrængende behov hos flygtningene, og der er ingen tvivl om, at ud over mad og beklædning, tæpper, telte og lignende er der også behov for en eller anden form for hospitalsydelse, og den kunne meget passende komme i form af et sådant hospitalsskib.

Vi er i Fremskridtspartiet meget glade for, at ministeren og et meget stort flertal i Folketinget har den holdning, at i det øjeblik de internationale organisationer anmoder os om det, vil man positivt overveje det. Jeg hørte endda flere ordførere sige: Så er vi klar til at sige ja.

Hr. Svend Aage Jensby nævnte, at et felt-hospital ikke må blive brugt til det her formål, fordi det kan blive nødvendigt at bruge det til en anden opgave.

Det skal jeg ikke gøre mig klog på, men så vidt jeg ved, findes der både disse container-hospitaler og nogle felthospitaler, og det er to forskellige ting, og derfor vil det ikke betyde noget rent teknisk, at man bruger disse containerhospitaler på dette hospitalsskib, for så vil man stadig væk være i besiddelse af felthospitaler, som vil kunne oprettes på landjorden. Så det burde ikke være et problem.

Så var der hr. Thulesen Dahl, som gik meget ind for forslaget. Jeg skal ikke blande mig i hans motivation for at gå ind for forslaget.

Og til hr. Søren Søndergaard vil jeg også blot sige, at hvad hr. Søren Søndergaard og Enhedslisten har af efterfølgende dispositioner, skal jeg heller ikke blande mig i. Forslaget her handler udelukkende om at etablere et hospitalsskib, og vi har så foreslået, at det kommer til at hedde »Jutlandia II«.

Men konklusionen på det her er: Nu foreligger forslaget, ideen er født, vi har haft debatten her i Folketingssalen, og ministeren har hørt, at det er et enigt Folketing, der mener, at det er en god idé. Og det betyder så, at lige så snart behovet opstår, så vil man meget hurtigt kunne etablere hospitalsskibet og sende det af sted.

Min afsluttende bøn til ministeren er så blot at bede ministeren om at sørge for, at ministeriet allerede nu begynder på de indledende planlægningsøvelser med henblik på et sådant hospitalsskib – det tror jeg nu i forvejen at ministeriet vil gøre, men blot for at understrege det – så man ikke, når anmodningen kommer, først skal til at finde nogle embedsmænd, som skal sætte sig ned og begynde at overveje, hvad de så skal gøre, men faktisk er klar med planlægningen, så det eneste, man mangler, når anmodningen kommer, er disse 2-3 uger til den tekniske indretning af skibet, og alt bureaukratiet, om jeg så må sige, er på plads.

Men tak for den store opbakning og tilslutning til forslaget! Vi glæder os til det videre forløb. Det er jo ikke på nuværende tidspunkt givet, at forslaget kan vedtages i sin nuværende ordlyd, men det kunne jo være, at vi under udvalgsbehandlingen kunne lave en beretning om forslaget, og det vil vi i Fremskridtspartiet se frem til.

Ministeren for udviklingsbistand (Poul Nielson):

Lad mig først sige, at jeg godt forstår den forvirring, som flere har talt om med hensyn til meldingerne om, hvad der er behov for.

Den forvirring bidrog Søren Jessen-Petersen jo altså også til i den udtalelse i tv, som på mange måder har været baggrunden for det, der er blevet diskuteret. Og det var altså også derfor, vi rettede henvendelse om det, da vi ikke havde hørt om det fra Udenrigsministeriets side, og det har jeg redegjort for her.

Lad mig sige, at det, at jeg fremhæver, at koordinationen er nødvendig, er andet og mere, end at man bare læner sig tilbage for at se, hvor man set med vore øjne kan gøre relativt mest nytte med vore penge. Der er meget mere i det. Det er kompliceret og krævende at få disse ting til at hænge sammen internationalt, og for os at se er der tale om, at Danmark er én donor blandt en lille kreds af lande, som man altid kan regne med, og det er også vores ansvar at skubbe disse forskellige organisationer ind i et samarbejde, der er velfungerende.

Så der er altså mere i det, end at vi bare skal passe på, at vi får noget ordentligt for vores penge i diskussionen om koordination. Vi har også et medansvar sammen med den anden, eller de andre – om man vil – elitedonorer, dem man kan regne med; vi har også et medansvar for, at organisationerne presses til at samarbejde ordentligt. Det er det, der gør, at henvisningen til, hvad *de* egentlig mener, er andet og mere end en passiv måde at forholde sig til det på. Vi har brug for, at *de* indbyrdes også får gjort sig klart, hvem det er, der nu skal gøre hvad.

Det er baggrunden for, hvad jeg har sagt. Og det er altså også på det grundlag, vi vil se på, hvad der fremkommer af anmodninger.

Det er i øvrigt ikke sådan, at det er nemt og billigt at organisere sådan et felthospital eller et hospitalsskib. Jeg vil advare hr. Behnke imod at tro, at alt er lige så nemt at få gjort, som dem, der tilbyder deres tjenester og deres skibe osv. i anledning af denne her diskussion, mener. Det er noget, der er dyrt og kræver en regulær planlægning, også hvad angår de containere, der har været talt så meget om her. Det er også noget, der tager et antal uger, og mere end 2-3, snarere det dobbelte, alene at få dem mobiliseret, og det er ikke noget, der er billigt og nemt.

Men jeg har gerne villet klargøre, at vi er positive over for at reagere på, hvad der kommer fra organisationerne, og at vi også gerne vil bidrage til, at deres måde at håndtere det på er præget af en ordentlig koordination.

Lad mig slutte med at sige, at vi fortsat vil presse på, for at den danske indsats bliver omfattende og effektiv, og jeg vil godt oplyse her for Folketinget, at i morgen bliver de første artikler, telte, udstyr til opbygning af flygtningelejrene i Albanien fløjet til Tirana; derfra bliver de kørt på lastbiler, som vi har styr på dernede, nordpå. De organisationer, der er involveret i disse konkrete aktiviteter om lejrene, forventer at kunne etablere faciliteterne for de første ca. 5.000 flygtninge i de danske lejre inden for de næste 8-10 dage.

Og samlet set er det ambitionsniveau, vi på det givne bevillingsgrundlag har med hensyn til lejre, altså noget, der drejer sig om ca. 30.000 mennesker. Det er det, vi her og nu har kastet os ud i for fuld kraft. Jeg vil understrege, at hvis disse problemer fortsætter, kommer vi også til at forberede andre måder for folk at bo på end det, der lige her i startfasen er tilstrækkeligt, også årstiden taget i betragtning.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter den anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Jeg beklager at måtte meddele, at Folketinget i lighed med i går eftermiddags er blevet bragt i en meget speciel situation. I går forelå der en bombetrussel; i dag er der blevet fundet en uidentificeret kuffert, som det ikke er lykkedes at finde ejermændene til.

På politiets anmodning er vi derfor blevet bedt om at evakuere bygningen her, og jeg henstiller, at alle, der hører, hvad jeg siger her, bevæger sig over i tilstødende bygninger. Der vil i øvrigt blive givet meddelelse over højtaleranlægget, ligesom der vil blive givet meddelelse over højtaleranlægget om, hvornår mødet kan forventes genoptaget, og gruppesekretariatene vil også blive orienteret.

Jeg skal her udsætte mødet.

Mødet udsat kl. 13.34

Mødet genoptaget kl. 13.50

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Forespørgsel nr. F 35:

Forespørgsel til statsministeren:

»Hvilke konsekvenser mener regeringen der bør drages af, at Højesteret har kendt Tvindloven grundlovsstridig?«

Af Søren Søndergaard (EL), Søren Kolstrup (EL) og Frank Aaen (EL).

(Forespørgslen anmeldt 23/2 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 26/2 99).

Begrundelse

Søren Søndergaard (EL):

I foråret 1996 havde vi jo en heftig debat herinde i Folketinget om et lovforslag fra regeringen og via nogle forespørgsler, som omhandlede en fjernelse af en række Tvindskolers mulighed for at få tilskud. Og det, der ikke så meget var debatten – debatten var sådan set, om der var nogle ting, som disse skoler havde gjort forkert eller ikke gjort forkert – var den måde, som tingene blev vedtaget på, den måde de blev straffet på uden en domstolsprøvelse.

Allerede dengang var det jo åbenlyst – og også åbenlyst indrømmet af de mere ærlige af dem, der støttede forslaget – at dette forslag var på kant med grundloven. Mange mente, at det var betydelig over grundloven, og det er selvfølgelig interessant, al den stund at folketingsmedlemmer, når de starter herinde, lige præcis skriver under på, at de vil overholde grundloven.

Diskussionen førte til, at forslaget blev vedtaget – med stort flertal i øvrigt – men den 19. februar i år fik vi så Højesterets kendelse, Højesterets afgørelse, som sagde, at der var tale om et grundlovsstridigt lovforslag. Der er nu gået en proces i gang med at få det ændret.

Den side af sagen er så i orden, men det, der så ikke er helt i orden, er jo, hvordan vi som Folketing forholder os til den kendsgerning, at grundloven er blevet overtrådt. Vi kan vel ikke bare fortsætte, som om intet er hændt?

Det er præcis det, der er anledning til, at vi ønsker den her forespørgselsdebat: at få klarlagt, hvilke konsekvenser regeringen mener der bør drages af, at Højesteret har kendt Tvindloven grundlovsstridig, og det er det emne, som vi har sat til diskussion i dag.

Vi ser frem til debatten.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg vil gerne indledningsvis slå fast, at Højesterets dom af 19. februar i år er historisk, banebrydende, klar og naturligvis også afgørende for Folketingets arbejde og for regeringens arbejde. Den vedrører et principielt spørgsmål om kompetencefordelingen mellem den lovgivende magt: regering og Folketing, og den dømmende magt: domstolene, som ikke tidligere har været pådømt.